

ภัทศา ผุงเพิ่มตระกูล 2555: กลยุทธ์การพัฒนาระบบควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
ของประเทศไทย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร)
สาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุตินา ไวศรายุทธ์, Ph.D. 147 หน้า

ระบบการจัดการและควบคุมคุณภาพอาหารเป็นวิถีทางหนึ่งในการป้องกันผู้บริโภคจากอาหารที่ไม่ปลอดภัย จากแนวทางของ FAO/WHO กล่าวว่า โครงสร้างระบบควบคุมอาหารควรครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ กฎระเบียบด้านอาหาร การบริหารจัดการควบคุมอาหาร การตรวจสอบห้องปฏิบัติการและการเผยแพร่ข้อมูล การให้ความรู้และการฝึกอบรม ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงวิเคราะห์ถึงโครงสร้างระบบควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารทั้ง 5 ด้านของประเทศไทย เน้นศึกษาระบบการทำงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใต้การประสานงานระหว่างสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติกับกรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง และทำการวิเคราะห์ระบบควบคุมมาตรฐานสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานผ่านสินค้ากรณีศึกษาทะเลำปลี ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง ปลานิล และสุกร โดยเก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน และใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ จากนั้นทำการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ทำการทวนสอบกลยุทธ์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารผ่านแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่ม รวมทั้งวิเคราะห์ผลด้วยหลักทางสถิติ

จากผลการศึกษา พบความไม่เชื่อมโยงของระบบการบริหารจัดการการควบคุมอาหารและข้อมูลสินค้าไม่ครบถ้วนตลอดห่วงโซ่ พบประเด็นปัญหาด้านการควบคุมการใช้สารเคมีของเกษตรกร นอกจากนี้พบความคล้ายกันของระบบการควบคุมสินค้าระหว่างผักและปลานิลที่ควรได้รับการควบคุมทั้งหมดในส่วนต้นน้ำ ในขณะที่ข้าวหอมมะลิและสุกรส่วนฟาร์มรายย่อยควรควบคุมทั้งส่วนต้นน้ำและกลางน้ำ ส่วนสินค้ามันสำปะหลังและฟาร์มสุกรมมาตรฐาน โรงงานแปรรูปเป็นผู้ดูแลมาตรฐานเอง และงานวิจัยนี้ได้เสนอกลยุทธ์เพื่อให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติใช้ประโยชน์ในการบริหารระบบการควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก